

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **M.B.**
w przedmiocie wznowienia postępowania,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 15 grudnia 2025 r.
wniosku obrońcy skazanego
o wyłączenie sędziego M.B. od udziału w sprawie V KO 187/25,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1
Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

postanowił

**wyłączyć sędziego M.B. od udziału w sprawie o sygn. akt V KO
187/25.**

UZASADNIENIE

W sprawie zawisłej przed Sądem Najwyższym o sygn. V KO 187/25, przedmiotem rozpoznania jest wniosek obrońcy skazanego M.B. o wznowienie postępowania karnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2024 r., V KK 187/24.

Sprawa ta przydzielona została – zarządzeniem z dnia 15 października 2025 r. – do referatu sędzi M.B.

Pismem z dnia 28 listopada 2025 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) obrońca M.B. wniósł o wyłączenie od udziału w niniejszej sprawie sędzi M.B. Uzasadniając wniosek odwołał się do trybu powołania wyżej wymienionej, będącej

wcześniej prokuratorem, na urząd sędziego Sądu Najwyższego i to w Izbie Dyscyplinarnej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), wskazując m.in. na orzeczenie Sądu Najwyższego (postanowienie z dnia 27 lutego 2023 r. – II KB 10/22 - uwaga SN), którym to orzeczeniem wyłączono sędziego M.B. od rozpoznania przydzielonej jej sprawy kasacyjnej II KK 529/22, wobec uznania, że nie spełnia ona wymogów niezawisłości i bezstronności.

Podsumowując, autor wniosku zauważył, że rozpoznanie niniejszej sprawy przez Sąd Najwyższy z udziałem wymienionej sędzi będzie skutkowało naruszeniem wymogów i standardów określonych nie tylko przepisami prawa polskiego, lecz przede wszystkim warunków jak stawiane są sędziemu przez prawo Unii Europejskiej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego o wyłączenie sędzi M.B. od rozpoznania sprawy V KO 187/25 jest uzasadniony w sposób oczywisty.

Sądu Najwyższego z udziałem w jego składzie tej sędzi, z uwagi na tryb jej powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, nie spełniałby standardu bezstronności i niezawisłości w rozumieniu zarówno przepisów regulujących działalność Unii Europejskiej, w szczególności art. 47 Karty Praw Podstawowych UE oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, lecz również skutkowałby wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. (zob. pkt 1 uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 [OSNK 2020, z. 2, poz. 7] oraz pkt 2 uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 [OSNK 2022, z. 6, poz. 22]).

Niebagatelne znaczenie mają również – co zasygnalizował w swoim wniosku obrońca – okoliczności, które skutkują orzekaniem przez sędzię M.B. (wcześniej prokurator) w Izbie Karnej i to poczynając o sposobu powołania jej do mającej charakter sądu specjalnego Izby Dyscyplinarnej w nietransparentnej procedurze w 2018 r., a następnie przeniesienia – po likwidacji Izby Dyscyplinarnej w 2022 r. – do

legalnej Izby Sądu Najwyższego decyzją osoby pełniącej funkcję Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, w sposób stanowiący ominięcie wymogów określonych w art. 179 Konstytucji RP.

Sąd Najwyższy w tym składzie uznaje więc za uzasadnione stwierdzenie, iż akty nominacji na stanowiska w Izbie Dyscyplinarnej jako organie, który od początku zasadnie traktowany był jako organ niespełniający konstytucyjnego i konwencyjnego wymogu sądu niezależnego i bezstronnego „ustanowionego ustawą” (zob. pkt 4 powołanej już uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 oraz wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 22 lipca 2021 r., *Reczkowicz przeciwko Polsce*), podjęte przez Prezydenta RP wyłącznie w ramach konkursu na stanowiska w tej Izbie, nie obejmują powołania do każdej innej Izby Sądu Najwyższego i tym samym nie wywołują skutków związanych z takim powołaniem. Wadliwość pierwotnego powołania, niezależnie od intencji ustawodawcy, który w nowelizacji ustawy o Sądzie Najwyższym z 2022 r. usunął istniejące dotąd formalne ograniczenia w przenoszeniu sędziów tej Izby, nie mogą prowadzić do usankcjonowania tej pierwotnej wady, a tym bardziej uprawniać do orzekania w innych Izbach Sądu Najwyższego. Ta pierwotna wadliwość powołania na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w konkursie do Izby Dyscyplinarnej nie może być również w drodze wtórnych, mających charakter techniczny zabiegów, konwalidowana. Skutek taki (konwalidacja) mógłby zostać osiągnięty wyłącznie poprzez przeprowadzenie prawidłowej procedury powołania i to powołania do prawidłowo ukształtowanego sądu (zob. także w tym przedmiocie postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2023 r., II KK 82/23; z dnia 1 marca 2024 r., II KK 493/22; z dnia 7 marca 2024 r., IV KK 571/23).

Z powołanych względów, w celu zagwarantowania skazanemu prawa do rzetelnego procesu przed sądem ustanowionym zgodnie z przepisami prawa, a więc bezstronnym i niezawisłym, co dotyczy również postępowań nadzwyczajnych jakimi są kasacja i wznowienie postępowania, wyłączenie sędziego M.B. od udziału w sprawie V KO 187/25, uznać należało za konieczność.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.]